

извиваше са дымъ отъ запаленъ ароматъ; на друго място са виждаше една голѣма сфера, на която бѣхѫ исписани знаковете на зодиака и на друга маса лежехѫ разни инструменти толкози странны и тънки по веществото и изработването имъ, щото Апикидъ не можеше да разумѣе употребяването имъ. Въ дълбочината на стаята имаше завѣса и дълъкъ единъ прозорецъ пропущаше меланхолическиятъ лути на луната.

Съдин, рече Египтяниинътъ безъ да ся мръдне отъ мястото си.

Младытъ служителъ на Изидо съдин и Арбакъ подиръ малко мълчане, въ което са виждаше сериозно замысленъ, заговори тъй:

— Ты искашъ да научишъ най-потаеннытъ таинства на человѣческия умъ. Гаташка на която ты обясниенето искашъ тя е самата гаташка на живота. Като са намѣрвамъ, като дѣца и за кратки само минути, въ тьмата на мрачната и ограничена долина на живота, ний си създавамъ привидѣнія посрѣдъ мракъ. Нашитѣ мысли, понѣкога са обращать къмъ насъ самытѣ трепетни, а понѣкога са изливатѣ неволно по тьмната и непроникванъ мракъ и търсѣтъ за да откриятъ съдържането. Протягамъ насамъ нататъкъ, като слѣпи, слабитѣ си рѣцѣ отъ боязнь да не са спънемъ о невидена нѣкоя опасностъ; и като непознавамъ предѣлъ на попрището си, веднажъ мыслимъ че сѫ тѣсни и са боимъ да са не удавимъ въ безкрайния хаосъ на вештътъ, а другій пътъ мыслимъ че сѫ безпредѣли по пространството си. Като са намѣрвамъ процесъ въ таквози обстоятелство, разумѣва са че крайната цѣль на познанието състои естественно въ рѣшеніето на дѣвъ задачи. Какво трѣба да вѣрвамъ? какво трѣба да не вѣрвамъ? На тѣзи ли въпроси рѣшеніето ты желаешь?

Апикидъ отговори съ утвѣрдително движение на главата си.

— Человѣкъ трѣба по необходимостъ да вѣрва въ нѣщо, рече съ скърбенъ гласъ египтяниинътъ, трѣба да опре на нѣщо надѣждите си. Общата тѣзи необходимостъ на человѣческата природа е жадебитъ на нашето съществованіе. Человѣкъ, кога изгуби привидѣніето което са е училъ да вѣрва, съ ужасъ и съ трепетъ той напита въ безпредѣлната и страшната океанъ на неизвѣстността; помощь! вика той, и търси дърво за да са олуви, мъгливо и далечно пристанище за да са спасе. Чувай слѣдователно. Не си забрави, безъ сумнѣніе, вчерашия ни разговоръ.

— Да го забравиѣ?

— Вчера ти са истѣлкувахъ че нашиятѣ богове сѫ прости творенія на измысяніето, исповѣдахъ ти че обредитѣ сѫ дѣтински играчки съ цѣль да ползватъ человѣческія родъ като залъгватъ. Ка-